

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

O zidanki „narodnega doma.“

„Und ein solches Werk sollte nicht zu Stande zu bringen sein, wenn Alle dazu beitragen? Es wird ganz sicher zu Stande kommen! Es soll in kürzester Zeit aus der Erde wachsen, wenn jeder nach Kräften dazuthut! Odysseus verstopfte sich die Ohren, um den Gesang der Sirenen nicht zu hören! Ich verstopfe mir die Ohren, um nur nicht wieder die alten Unkenrufe zu hören, wie ich sie tausendmal hier hören musste: „Bei uns geht so etwas nicht; bei uns gibt man kein Geld.“

Te besede je napisal sloveči dunajski učenjak dr. Billroth, ko je v večernem listu „N. Fr. Pr.“ od 12. decembra plediral za ustanovljenje dobrotelne naprave na Dunaji. Njegove besede so pa kakor nalašč izrezane in nalašč govorjene za naše slovenske razmere zdaj, ko se mej nami govori o zidanki narodnega doma. Vsi brez razločka priznamo, da „narodni dom“ kot središče za narodno in socialno življenje v sredi Slovenije je silno potreben, ker bi bil nova podloga večjega razvijanja naše stvari, nov vzrok pomnoženega rodovitnega narodnega ponosa, novo vabilo neodločnim domačinom pristopiti v kolo rodoljubov. Ali stvar do zdaj nij še rešena, nij se oglasilo še dovolj kapitala, pač pa se slišijo prazne teorije in odmajevanja: saj pri nas ne gre, počakajmo še, prežgodaj je, naj se kaj vladni sistem premeni, itd. Zatorej menda ne bode odveč, če stvar pojasnimo še enkrat kako zdaj stoji, in če onim rodoljubom, ki imajo denar in morejo, zopet na srce položimo prošnjo slovenske stvari, prošnjo, naj bodo patrijotje kakor so — Magjari in drugi tudi mali narodi v taci zadevah.

Odbor za zidanko „narodnega doma“ se je delil v odseke. Finančni odsek ima prvo delo, ker on mora še le podlogo dati. V tem odseku so znani ljubljanski rodoljubi, izkušeni in sami denarni možje. Ti so sklenili, da se skuša nabirati podpise deležev (ne akcij ali delnic) po 1000 gold., t. j. po postavi o združgah (genossenschaften) od 9. aprila 1873 št. 70. dr. z. Na ta način društvu, ki bi hišo „narodnega doma“ zidalo, ne bi bilo treba nobednega posebnega dovoljenja od vlade. Deležniki so kot zadržuga lastniki hiše. Deleži po 1000 gold. bi se plačevali v teku dveh let in v osmih obrokih po 125 goldinarjev. Torej ne najedenkrat. Da odbor, kateri je sam prvi podpisal take deleže, (po 1, 2, 3 in 5) želi baš 1000 gold. in ne menj, vzrok je, ker mislijo odborniki, da je z dobrim gospodarstvom in sporazumljenjem lažja stvar, če se solastništvo „narodnega doma“ ne razdrobi preveč. Nekateri, ki so dozda delež po 1000 gold. podpisali, rekli so naravnost, da ko bi bili

deleži manjši, ne bi bili toliko vzeli. Računilo se pa je v odboru, da ako vzemo kolikaj oni rodoljubi, ki morejo, deleže po 1000 gold., pride potrebna svota 100.000 gold. lahko skupaj, samo da bi bilo treba nekaj odločnosti in ne poslušanja jamralcev.

Zidanka „narodnega doma“ v Ljubljani nij le tolikanj narodna žrtva, ono je in narodno rečno podvzetje za deležnike. Kdor podpiše jeden delež ali več, ta je solastnik velike hiše, ki se bode za „narodni dom“ zidala, in uživa procenete, kolikor jih bode hiša nesla. Narodna društva namreč, ki so v Ljubljani, in ki so vsa pokazala v zadnjih celo neugodnih letih dobro življenjsko moč, nečejo in ne terjajo stanovanja v „narodnem domu“ za dar ali za znižano ceno. Čitalnica, ki zdaj plačuje okolo 1400 gld. na leto, plačevala bode v novem poslopi za lepšo dvorano lahko več, nego plačuje zdaj, in isto tako tudi druga društva. Gostilnica večja, primerna in dostojna v sredini narodnega življenja, bi tudi lastnikom hiše nesla. Poleg vsega tega zidajo deležniki „narodni dom“ še tudi tako, da zraven omenjenih prostorov za društva, ima tudi privatna stanovanja, štacune itd. Ker so v Ljubljani nove hiše za petnajst let davka proste, nij nobedne dvombe, da bode vloženi kapital nosil primerne gotove procenete.

Po vsem tem bi človek gotovo mislil, da nij dvombe, da se bode „narodni dom“ zidal. Kaj nema naš narod toliko kapitalistov? Ima jih več, nego je za to potreba, kateri se zvejo narodnjake. Mi tudi še upanja ne izgubljamo. Samo da bi utihnili oni, ki, kakor zgornji „motto“ toži, tudi pri nas le pesimizem pridigujejo in „kukajo“ in tako še onim veselje za dobro stvar jemlje, ki ga imajo. Slavni odbor pa, ki se je tega težavnega dela lotil, naj ne popušča, ker če name-ravano podjetje izvrši, žel bode veliko zahvalo ne le narodne Ljubljanice, temuč cele slovenske domovine.

Nov udarec po Nemcih.

Velik javk se bere po nemških novinah! Nemški prvak Bismarck je zopet zavzdignil nemško pest in zamahnil po zdanjem ostanku nemške svobode, — če se o tej da govoriti. On ruši nekaznjivost poslancev. Take reakcionarne naredbe nema še nobedna druga kontinentna država.

Iz Berlina se namreč glasi telegram 9. t. m.: Svetovalstvu zveze nemških držav je predložil knez Bismarck načrt nove postave zadevajočo kazensko oblast državnega zbora nad državnimi poslanci. Kazensko oblast bi izvrševala po tej postavi komisija, sestavljena iz obeh podpredsednikov in 10 državnih poslancev, in bi se morala sniti na zahte-

vanje predsednika, ali pa na predlog 20 poslancev. Ta komisija imela bi pravico poslanca obsoditi: 1. na opomin ali ukor pred vso zbornico; 2. da bi moral obsojeni odpuščenja prositi pred celo zbornico; 3. izključiti bi smela obsojenega poslanca za celi čas zasedanja državnega zbora; s tem je pa ob jednem tudi lahko združeno, da se dotični poslanec ne sme več v državni zbor voliti, kar se lahko še posebej sklene. Ako se je državni poslanec tako zakrivil, da je njegov čin kazniv po navadnem kazenskem zakoniku, potem se izroči kazenskemu sodniku. Ob jednem se sme tudi ukazati, da se govor ali izjava dotičnega poslanca ne sprejme v stenografski zapisnik, in prepove še celo objavljenje po novinah.

Torej od samo 20 mameluških poslancev (in taci je na Nemškem posebno dosti) bode odvisen govornik, ki bo hotel resnico povedati! Zares Nemci so izgled liberalstva in svobode!

Kaj porekó zdaj naši nemškutarji in naši Nemci à la Schönerer, kateri so tako poželjivo iz Avstrije v Nemčijo škilili, pri nas „Wacht am Rhein“ popevali, in nemško izdajstvo kuhali? Bode li jih še vlekle v ta blaženi nemški „rajh“, kjer se jim plete bič za bičem? Kako so vendar ves čas od leta 1871 ti naši nemškutarji koprneli po Nemčiji, in nič družega ne mislili, nego kako bi se dalo nas Slovence in Čeha ponemčiti, ali za ponemčenje godne pripraviti, da bi nas soboj povlekli v Prusijo, o katerej so mislili, da daje Avstriji samo „za milost“ še nekaj časa življenja. Kako se časi mené! Sicer imajo pa Nemci v „rajhu“ to — kar zaslužijo.

Zopet turška grozodejstva.

Volk ostane volk. Kdor bi mislil, da so Turki vsled zadnjih nesreč, in ko so bili od vseh strani tepeni, in na vsem životu obrezani, pametnejši in človečnejši postali, ta bi se motil. Dunajsk vladni list ima dopis iz Sofije, ki pripoveduje, da v Macedoniji mej Bolgari Salih paša grozno mesari in kolje. Nad 6000 ljudij, večidel žen in otrok, je na begu pred turškimi vojaki potolčenih in poklanih bilo, več kot 120 bolgarskih vasij so Turki požgali. Bolgari so pisali evropske komisiji, naj se potegne zanje, a nič niso opravili. Jediní ruski knez Dondukov, upravitelj osvobojene Bolgarije, je pisal carju, in mu poročal, kako se Bolgarom v Macedoniji godi. Če se jih ruski car ne usmili, Evropa se jih ne bode, ker ona je gluha za svobodo Slovanov. — Dokler se bodo taki dogodki ponavljali, nij mogoče misliti, da bi se povrnil trajen mir v orijentu. Vedno in vedno se bodo ponavljali vzkipi tlačanih narodov, in miru ne bode prej, predno nij Turčin izgnan iz Ev-

rope, katerega dozda pridržuje in brani kramarsko angličanstvo, in pojueda zapadna Evropa. Hvala Bogu, da so Rusi in Srbi lani v turško telo tak močan klin zabili, da nij nikakor več sposobno živeti, ko bi tudi samo v sebi menj trhleno bilo, nego je.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. januarja.

O glasu, da bode **ministerstvo** Auerspergovo še ostalo na krmilu, piše du najjska „Deutsche Zeitung“: „Če se bode ta vest obresničila, spada mej najžalostnejše, kar jih je novinstvo v Avstriji zadnja leta zapisati imelo. Naj se stoji na katerem koli strankarskem stališču, mora se priznati, da je ministerstvo Auerspergovo popolnem dogospodarilo“

Praškimi listom pa se z Dunaja telegrafuje, da je še zmirom mogoče, da bode „Wiener Zeitung“ nečega belega dne iznenadila narode avstrijske s čisto novimi ministri.

„Pester Corr.“ pak zopet tako govori: „Vest, da ministerstvo Auerspergovo, tako kakoršno je, ostane v službi, je vsaj pre zgodnja. Nč nij še odločeno. Auersperg se sam brani ostati v ministerstvu.“

Iz **Pešte** se piše v „A. A. Ztg.“: Po skušanje Herbstovo, zvezati se s Čehi proti Magjarem, je pokazalo, da je desetletna zveza Magjarov z Nemci skoro uže pretrgana, ali žuga strgati se. To je prvi nasledek bosenske politike, drugi nasledki za Magjare pa ne bodo izostali.

Vnanje države.

„Times“ poročajo, da je general **Totleben** rekel, da bodo Rusi precej izpraznili Rumelijo in Bolgarijo, kakor brž podpiše Turčija separatni dogovor z Rusijo in izroči Podgorico Črnogorcem.

Preko Pariza se poroča, da Turčija zahteva naj se komisiji za osnivanje **Rumelije** podaljša obrok mandata in delovanja za tri mesece. Rusija temu ne ugovarja, a terja, da ona sama vlada v Rumeliji tako dolgo, dokler se rumelijska ustava ne proglasi.

Iz Pariza se javlja: Bey v **Tunisu** je storil vse, kar so Francozje zahtevali, torej ne bode kacijh konfliktov.

O **afganskej** vojski se poroča iz Kalkute 9. jan.: General Roberts je prijel z malimi vojnimi oddelki močnega sovražnika, in ga popolnem premagal. Angleške izgube so majhne.

Italijani so v Rimu praznovali 9. januarja spomin smrtne dneva Viktorja Emanuela. Nad 200 vencev se je prineslo v panteon na rakev; gledišča so bila zaprta.

Papež Leo XIII. je spisal in izdal okrožnico, v kateri govori živo proti socializmu, in priporoča vladam, da one morejo le v zvezi s cerkvijo socializmu uspešno ustavljati se. Zato opominja papež kneze in mogetce, naj cerkev spoštujejo, in jej polno svobodo dajo. Naj se podpirajo ona društva mej rokodelci in delavci, ki so ustanovljena pod varstvom vere, in ki delajo na to, da bi udje s svojo osodo zadovoljni bili. — Papež imenuje socializem „smrtonosno kugo, ki se plazi v notranjo zvezo človeške družbe.“ Isto tako trdi, kar bodo luteranski Nemci neradi slišali, da ima socializem svoj izvor v protestantizmu, v odpadstvu od katoliške cerkve.

Dopisi.

Iz Škofje Loke 11. jan. [Izv. dop.] Jutri večer bode izredni občni zbor tukajšnje narodne čitalnice. Na dnevnem redu bode posvetovanje in končno pritrjilo prihodnjih prostorov čitalnice. Nij namen teh vrstic hvaliti jedno izmed dveh nasvetovanj, ali se potegovati za zdanje stanovanje, temuč to želimo gg. udom na srce položiti, naj jim bode v prvi vrsti korist in napredovanje čitalnice mar, naj ne glasujejo iz osebnih razlo-

gov za jedno ali drugo; ampak to naj odobré, katero je iz občnih ozirov bolj pripravno. Ne more se tajiti, da poleg marljivega delovanja odbora, ima tudi priročno stanovanje mnogo vpljiva na dober uspeh in razvijanje društva. Pa tudi na delovanji odborovem ali posameznih je veliko ležeče. Koliko je nekda storiš za povzdigo čitalnice g. Val. Pečnik. Po njegovem trudu in še nekaterih gospodov priredili so diletantje loški toliko dramatičnih predstav, da so skoro vse, kar čitalnica premore, prisluzili. To je bila, reči se sme, „zlata doba,“ pozneje je pa loška čitalnica tudi jela hratí, da si ravno ne bi blo treba tega v mestu, kakor je naše.

Toliko je tedaj na marljivem delovanji odbora ležeče. Zato pa tudi upam, da se bode novo-izvoljeni odbor potrudil, in nam pripravil več veselih večerov, ker to ne bode le v korist čitalničarjev, ampak v prvi vrsti v prid čitalnice same. Pa tudi narodu in našej ideji v obče se more s tem koristiti. Pri nobenej priložnosti se ne more slovenski jezik bolje gojiti, ko ravno po dramatičnih predstavah. Potem tudi nasprotniki nam ne bodo očitali nemarnosti, in marsikdo, videč, da slovensko drevo lepo cvete, bode šel rad v njegovo senco.

Z Vrhnike 10. januarja. [Izv. dop.]

Dne 31. decembra ravno preteklega leta je imela naša čitalnica svoj letni občni zbor, katerega se je toliko društvenikov udeležilo, da se je zborovati moglo. Temu malemu udeležnju je kriva nesloga mej društveniki zaradi reči, ki se besede nij vredna. Žalostno je, da še tisti, ki se narodnjake imenujejo, in ki so udje društva, nečejo narodno, za omiko in zabavo vrhniških posestnikov skrbeti čitalnico bolj podpirati. — Pri omenjenem zboru se je od društvenikov potrdilo, da pri društvu vse pri starem ostane, ter so se volili v odbor gg.: Franjo Tršar za predsednika, Dragotin Kotnik za podpredsednika, Franjo Rus za denarničarja in Josip Prosen za tajnika; dalje gg. odborniki: Ignacij Javornik, Franjo Stojec, Matija Žitko in J. Lenarčič. Po zborovanji je bila domača tombola.

Omenjeni odbor je napravil veselico s tombolo na večer sv. treh kraljev, 6. t. m., katere se je žalibog tudi jako malo gospodov in dam udeležilo, ter je manjkalo plesalcev in plesalk. Pri tej veselici smo pogrešali tudi mnogo društvenikov, ki imajo zale hčerke ali sorodne gospice, ki bi bile brhke plesalke, kakor tudi sploh narodnjake od Borovnice, — kajti jedinega gospoda od ondukaj in par gospodov iz Bistre smo čast imeli videti.

Pa, dasiravno smo mnogo vrhniških gospodov in dam pogrešali, vendar se je veselica sploh solidno in redno vršila, ter je napravila udeležencem prijazen večer.

Društvo tudi nij imelo nobedne denarne izgube pri veselici, ker se je nekoliko najveljavnejših gospodov in dam te veselice udeležilo, ter so v denarnih zadevah več žrtvovali, nego jim je bilo treba.

Zapomnilo si bode tudi naše društvo one, ki se sramujejo udeležiti njegove zabave. Z naprej naj pa drugi veselice napravljajo, naše društvo bode pa plesalo, vsaj sitnostij in stroškov ne bode imelo.

Iz Trsta 8. januara [Izv. dop.] Slovensko politično društvo „Edinost“ je imelo na sv. treh kraljev dan zopet občni zbor v dvorani tržaške čitalnice. Reči moramo, da je bil še precej dobro obiskan, kajti počastili so zbor članovi tudi iz sosednje Istre. G. pred-

sednik, državni poslanec Nabergoj odpre sejo. Potem je bilo tajnikovo poročilo o delovanju minolega leta, iz katerega se je videlo, da je „Edinost“ za Primorsko velik faktor, kateri se čedalje tem bolje razvija in dela za narodne pravice. Posebno je to potrebno pri volitvah. Tu treba, da je politično društvo središče vsega političnega gibanja.

Potem je bila volitev novega odbora, kateri je bil seglasno izvoljen in sicer tako: predsednik je J. Nabergoj, podpredsednik V. Dolenc, tajnik J. Dolinar, denarničar Štef. Nadlišek; odborniki: J. Primožič, Jan Jurij dekan v Dolini, Fr. Šabec iz Podgrada, J. Gorjup, Fr. Novak, trgovec iz Trsta in J. Sancin. Za njih namestnike so J. M. Purič, M. Malalan, M. Vatovec, J. Gerlanec, A. Metliko iz Klanca in Fr. Ravnik, župnik v Dvoru, oba iz Istre. Fr. Smrdu, A. Trobec in M. Pečar. Ta imena so porok da bode društvo tudi zanaprej neumorljivo delalo, krepko in neustrašljivo. Četrto leto je nastopilo s tem občnim zborom. Bog daj, da bi še društvo za naprej krepko delovalo in bolj vpešno napredovalo.

Lahoni uže pripravljajo svoj pot za prihodnje volitve. Tudi naše krdelo bode stopilo v boj, ki bode a pot oster; hudo se bomo merili drug z drugim.

Z vsakim parnikom se odpelje mnogo kranjskih delavcev z raznim orodjem v Hercegovino in Bosno.

Z Notranjskega 9. jan. [Izv. dop.]

(Kratkočasna dogodbica na železniški postaji.) Vprašanje: „Kam želite peljati se?“ Odgovor: „Na Odlšperek.“ — Stane toliko in toliko. Kmet vzame bilet in plača. Mej tem pride drugi kmetski popotnik, in zahteva vozni listek „na Lojbak“. Prvi popotnik — nekoliko dobre volje — hoče pokazati, da se je nemški res učil, ogovori sopopotnika in se odreže: „Ihr werdt sich aber weit fohren!“ Nastane splošen smeh nad klasično nemščino. Nagovorjen kmet bi ga bil pak zato kmalu nabrisal, ker je menil, da hoče z njim burke uganjati.

Evo dokaza, kako potrebna je nemščina slovenskemu kmetu. A radi tega bodo postojnski „kulturträgerji“ z notranjskim Ciceronom na čelu še dalje podpise nabirali za ustanovo nemških ljudskih šol.

Iz Glamoča pri Livnu v Bosni 2. jan.

[Izv. dop.] Velik je sicer razloček mej našimi pokrajinami, mej lepo Goriško in tukajšnjimi vasmí, ali navadili smo se uže precej kot krepki domači fantje žalostnega in jednoglasnega bosnjaškega življenja in v tem pač je lože vojaku, da se privadi dežele, v katero ga pošljejo. Več jugoslovanskih šeg, običajev in navad, o katerih sem kot študent čital, sem uže osobno videl, opazoval in si jih zabilježil. V Glamoču pa, v bolj turškem mestu, ali bolj rečeno v vasi, v kateri je samo 7—10 kristijanskih družin, nij nič posebno izrednega, a vendar pričetkom mnogo novega. Vojaki našega bataljona se po priliki zbirajo in pojejo, ozirom poslušajo domače naše slovenske pesni. Tudi čveterospev slovenski imamo, ki se pridno uri. 26. decembra smo mi v čveterospevu pri sv. maši v slovenskem jeziku peli. To je bilo vzvišeno, za Bosnjake nenavadno, a jako lubo. Pater, ki je maševal, se je od večje glasno jokal in pobožni tudi. — Za nas bi bilo pravo zlato jabelko v srebrnej skledici, če bi kake stare liste „Slov. Naroda“ vdobiti zamogli, kajti v Glamoču ne

Žitamo do sedaj nič. Bog nam daj duševne hrane.

Kr. Iv.

Domače stvari.

— (Naš rojak) Gorenjec, sekcijski svetovalec Švegelj, je dobil od cesarja veliki križ ordna železne krone „v priznanje posebnih zaslug po povodu razprav na berlinskem kongresu.“

— (Sneg) nas je zapadel zadnja dva dni zopet. Na Krasu so bili zameti, da je železnica imela nekoliko zamud. V Trstu je bila silna burja s snegom.

— (Potres.) Iz Celovca se nam 11. jan. telegrafira: „Ob desetih in osem minut je bil pri nas izredno močan potres.“

— (Rojeni in umrli v Ljubljani leta 1878.) V Trnovskei fari je bilo leta 1878 rojenih 98, umrlo jih 84; v predmestnej fari sv. Petra rojenih 300 (v mestu 187, na deželi 113), umrlih 281 (v mestu 186, na deželi 95). V mestnej fari sv. Jakopa je bilo rojenih 156, umrlo jih je 175. V frančiškanskej fari rojenih 228 (proti 224 v letu 1877); umrlih 175 (proti 147 v l. 1877); poročenih je bilo 48 parov (proti 72 l. 1877). — V stolnej fari sv. Nikolaja rojenih 54 (1877. l. 51), umrlih 61 (65 leta 1877), poročenih 13 parov (23 leta 1877). — V deželnej bolnici jih je umrlo 362.

— (V hrvaško-kranjskej provinciji frančiškanov) biva v 12 samostanih skupno 162 redovnikov, mej njimi 103 patri in 54 neduhovnih bratov. Po škofijah jih je: v ljubljanskej škofiji 35 patrov, 16 bratov; v goriškej 13 patrov in 7 bratov; v lavantinskej 14 patrov in 9 bratov; v zagrebskej 23 patrov, 13 bratov; v tržaškej 7 patrov, 4 bratje; v senskej 10 patrov, 5 bratov. — Največ patrov je v Novem mestu, kjer obskrbujejo gimnazij in ljudske šole, to je 14; potem v gorici 13, kjer imajo domače šole; v Ljubljani 13, kateri obskrbujejo veliko duhovnijo in poleg tega pastirstvo v deželnej bolnici in posilnej delavnici, pa še sicer mnogotero pomoč dele. Mej patri starosta je prečast. o. Benvenut Crobath, v 74 letu; mej brati pa Fr. Tobija Vernik, v 78 letu. Oba sta jubila in oba še v delavnosti, stanujoča v ljubljanskem samostanu. Tukaj biva tudi podstarosta laikov, namreč, častni brat Paškal Komatar. Klerikov je 7, mej katerimi so 3 patri v bogoslovskih in 4 laiki v gimnazijalskih šolah.

„Dan.“

— (Cerkvene pesni.) V tiskarni J. Krajca v Novem mestu so prišle ravnokar na svetlo: „Cerkvene pesni“, mašne, Marijine in sv. telesa, za mešan zbor, vglasbil P. H. Satner. Zbirka obsega v ličnej obliki 16 lahkih, dostojnih pesnij; naročuje se pri g. J. Krajcu, ali pri skladatelji samem v Novem mestu, ter stane 50 kr. Kdor pošlje po nakaznici 50 kr., dobi jo „franco“.

— (Iz seje družbe kmetijske 5. dne t. m.) je poročati sledeče: Odbor je pritrdil vsemu, kar je predsedstvo, ker se nij dalo seje čakati, odgovorilo na tri vprašanja, ki mu jih je o sadje in vinorejske šole na Slapu stavil sl. deželni odbor tako le: 1) iz pregledanih spisov, po katerih se na slapenske šole uči trtorojo in kletarstvo, je očitno, da se nauk prilaga vsakej vinske deželi, dolenskej vinoreji ravno tako kakor vipavskej in vsakej drugej; 2) vodji slapenske šole naj se dovoli obhoditi enkrat imenitnejše kraje dolenskej, in s tem potovanjem združiti podučevanje; 3) prav bi bilo, ako se

v občni zbor družbe kmetijske 29. dne t. m. iz slapenske šole pošlje v razstavo in prodaj različnega sadnega drevja, trt in ondi pridelanega vina. — Ker gosp. Fr. Schollmayr, preselivši se v Rumunijo, ne prevzame potovanja v tuje dežele, da bi ondi ogledal, kako ravna jo z zasajevanjem in izrejevanjem bake, je sklenil odbor, naj bi se na korist deželi deželnemu inženirju gospodu Vičeljnu, izvedencu v gozdarstvu, dovolilo kadar koli par tednov odpusta, da on to potovanje po želji sl. ministerstva kmetijstva nastopi, po teh skušajah nauk o izrejevanji tega za domačo obrtnijo koristnega drevja širi. O enem pa pri tej priliki priobčimo, da je sl. ministerstvo kmetijstva z odpisom od 18 oktobra p. l. družbi kmetijskej odgovorilo, da je vloga g. Filipa Cigoja iz Vipave za podelitev štipendije, s katero bi šel v tuje dežele košarstva se učiti na korist naše domačiji, izročilo c. kr. ministerstvu kupčijstva. — Sl. ministerstvo kmetijstva je pozvalo družbo, naj mu poroča o vspehu vremenskih telegramov. Ker odboru nij znano, da bi se bil kdo na Kranjskem naročil na te telegrame, razen barona Apfaltrerna, križkega grajščaka, gre vprašanje na tega gospoda. — 14 vprašani c. kr. dež. vlade o zadevah škod, ki jih kmetijstvu prizadevata divjaščina in lov, se je izročilo gosp. dr. Ahašiču v poročanje. — V smislu spisa gosp. A. Baumgartnerja, vodje grotenhofske kmetijske šole, ki temeljito obravnava „pašne pravice na planinah“, je odbor sklenil, peticijo izročiti državnemu zboru. Ob enem pa tudi sl. ministerstvo kmetijstva prositi, naj blagovoli delati na to, da se gozdna postava predružači tako, da ne bode živinoreja na planinah škode trpela. — Prošnja županstva v Križu pri Kostanjevici za slamoreznico se nij mogla vslišati, ker družba nema nobene državne zaloge za mašine. Odgovori se pa županstvu, da se slamoreznice dobivajo tudi v železniške prodajalnici Winklerjeve v Ljubljani po 48 do 65 gl. — Županstvu v Košani se naznanja, da se sadna drevesa malo premožnim občinam po zelo niskej ceni dajejo iz primorske velike drevesnice, pa tudi v sadjerejske šole na Slapu niso draga. — Vodstvu premske ljudske šole se odgovori, da družba nema nikakoršne državne podpore za sadjerejo. — 10 prošenj za podelitev denarnih premij za zboljšane senožeti se s priporočilom izroči sl. c. kr. ministerstvu kmetijstva. — Zahvalno se sprejme knjiga „statistischer Bericht über die volks wirtschaftlichen Zustände in Krain für das Jahr 1875“, katero je tukajšnja trgovska in obrtniška zbornica kmetijskej družbi poslala. — Za ude v družbo kmetijsko so bili sprejeti sledeči gospodje: vitez Josip Schneid Treuenfeld, c. kr. dvorni tajnik in grajščak Zapriški pri Kamniku, — Venceslav Gol, c. kr. gozdni nadzornik v Ljubljani, — Ignacij Javornik, posestnik na Hribu, — Josip Lenarčič, posestnik na Vrhniki, — Karol Maier, trgovec na Vrhniki in Franc Suhadolnik, posestnik v Borovnici.

— (Razglas konjerejem kranjskim.) C. k. deželna vlada je po nasvetu družbe kmetijske sklenila, da, kakor prejšnja leta, bode tudi letos c. kr. komisija šla po deželi ogledavat žrebec taci gospodarjev, kateri želijo za nje dovoljenja (licence) za letošnje spuščanje dobiti. Ta komisija pride v Radovljico 21. dne, v Kranj 22. dne, v Kamnik 24. dne, v Ljubljano pa 25. dne tega

meseca dopoldne ob 9. uri. V Ljubljani je kakor druga leta, preiskavanje žrebcev v živinozdravnišnici na spodnjih Poljanah. Zraven vojaških komisarjev sta v tej komisiji g. grajščak J. F. Seunig, kot zastopnik družbe kmetijske in pa gosp. dr. Schindler, c. kr. živinozdravnik, kot zastopnik deželne vlade. C. kr. okrajnim glavarstvom je c. k. deželna vlada ukazala, da gospodarjem, ki imajo za plemo sposobnih žrebcev, na drobno vse povedó, kar jim je vedeti potrebno. Glavni odbor družbe kmetijske kranjske.

— (Splošno pogrebo bratovščino), katere ud more postati vsakdo brez razločka starosti in spola in naj stanuje v katerem koli kraju avstrijske države, ustanovila je banka „Slavija“. Namen tej bratovščini je, da plačuje svojim udom pogrebe, razen tega pa daje sirotam ali dedičem umrlih udov denarne podpore do zneska 200 gold. — Doneski so tako neznatni, da je tudi najubožnejšemu mogoče pristopiti k tej bratovščini, katere ustanovitev bo posebno ustrezalo naši duhovščini po deželi, kjer doslej enake bratovščine niso poslovale. — Ker bi razširjenje te bratovščine gotovo bolje ko vse drugo spodbujalo ljudstvo k večji varčnosti tudi v malih stvareh, nadajamo se, da v kratkem ne bode dosti hiš na Slovenskem, kjer bi se ne našla vsaj po ena knjižica te bratovščine. Banka „Slavija“ pa zasluži zato, ker se je te koristno in potrebne stvari zaužela, popolno priznanje.

Razne vesti.

* (Žaganje dobro za konje.) Uže stara navada je ladijarjem ob Saari, da mej oves, ki ga dajejo konjem, kateri ladije vlečejo navzgor vode, žaganje mešajo, in se konji prav dobro počutijo. Zato je sloveči francoski konjerejec F. Villeroy sam poskusil konje tudi z žaganjem krmiti, in piše zdat, da se v konjskem želodec žaganje tako prebavi, kot slama ali otrobi, t. j. nekoliko, a napolni želodec, torej je dobro, da se mej oves meša, posebno, kadar je krme malo. Tretjina žaganja se baje sme primešati. Tudi kravam se sme primešavati žaganje. Tako pišejo oni, ki so skušali.

* (O kugi.) ki se je prikazala v okolici astrahanskej na Ruskem, naznanja „St. Petersburg Hero'd“ sledeče: Od astrahanskega guvernera dobilo je ministerstvo notranjih stvari 28. dec. 1878 brzojavno vest, da se je v Jenotajevskovem okrožji v kozaskej „stanici“ Vetlianki mej prebivalci prikazala jako nalezljiva bolezen. Zdravniki so najprej mislili, da je ta bolezen neke vrste mrzlica, a pozneje so izprevideli, da je kuga. Vsled tega dá kozaska vojna uprava ono mesto osamiti ali ograditi s stražami, ter loči zdrave od bolnih. Ministerstvo je vse potrebno naredilo, da se ta strahovita bolezen obmeji le na oni kraj, ter je tja mnogo zdravnikov poslalo. Ljudje pa so hoteli bežati iz Vetlianke v sosednji Prižib. Od onih, koji so pobegli v Prižib, zboleli in umrli so štirje. Dne 30. dec. pak je javljal astrahanski guverner, da bolezen jako pojenjava, in da od onega časa v Vetlianki nij nobeden več obolel. A v Prižibu, kamor se je kuga zanesla po osobah, koje so čitale psalme pri umrlih, umrl je vsakdo, kdor je zbolel. Kjer se je kuga prikazala, v tiste kraje nikdo ne sme, a tudi iz teh krajev ne ven. Izredni list „Vladinega Vestnika“ od 6. t. m. javlja, da se je vsled žužnega vremena epidemija, koja je uže počela jenjavati, — zopet huje prikazovati.

Listina uredništva: Dopisniku iz G.: Priobčimo jedenkrat kasneje, zdaj se nam ne zdi oportuno.

Bergerjeve pastile od smole so isto tako skušeno, kakor priljubljeno in jako ceno zdravilo in sredstvo zoper hripavost, kašelj, zasliženje, katar v dušniku, v glotki (kehlikopf), in v obče zoper katar v vseh

(10—2)

(195—143)

Dinarska porzra 11 januarja.		
Enotni drž dolg v bankovcih	62 gld.	10
Enotni drž dolg v srebru	63	35
Zlata rent	74	05
1860 drž posojilo	115	90
Akcijske narodne banke	750	—
Kreditne akcijske	224	90
Napol	9	33
C. kr. cekini	5	51
Srebrno	100	—
Državne marke	57	55

Glavna zaloga izdelkov od britanija-srebra
Blau & Kann, Wien, I., Elisabethstrasse 6.

F. Staudigl.

Julius Steinberg, Fürstenwalde.

Janez Kilar, trnovski kaplan.

Pisma naročila z naslovom: G. Piccoli,
 lekarna v Ljubljani so točno izvršujejo proti